

Évközi 25. Vasárnap – 2011. szeptember 18.

Egy férfi különös tárgyat tart felakasztva a nappalija falán: egy egyszerű, szúrágta göcsörtös faágat, aminek semmi jellegzetes alakja nincs, semmi szépség nem sugárzik róla. Ha valaki megkérdezi, miért van ott, ezt a történetet szokta mesélni:

Gyermekkoromban a nagyapámmal jártam le sétálni a parkba, a tó környékére. Egyik nap a nagyapám mosolyogva ballagott a nyomomban, pedig nehéz súlyt cipelt a mellkasában: beteg volt a szíve, egyre rosszabb állapotba került. Hideg tél volt, és a tavat tükörsíma jég borította. Csúszkálni akartam, de a nagyapa nem engedte, mert szerinte vékony volt a jég. Én azonban kihasználtam, hogy nem tud olyan gyorsan a nyomomba érni, s leszaladtam a tóra, hogy legalább egyet csússzak. Hiába kiabált a nagyapám, én mégis nekiindultam. De ahogy futni kezdtem a jégen, beszakadt alattam, s én egy pillanat alatt már a jég hideg vízben kapálóztam. A lábam nem ért le, s azonnal merülni kezdtem. A nagyapám erején felül rohant a tóhoz, a parton leszakította az egyik fáról ezt a göcsörtös ágot, s felém nyújtotta. Nekem sikerült belekapaszkodnom, s a nagyapám rendkívüli erőfeszítéssel kihúzott. Amíg engem a járókelők gyorsan kabátokba, takarókba burkoltak, a nagyapám hosszú percekig zihálva ült a parton, s a szíve tájékát masszírozta. Még hazagyalogoltunk együtt, de ez a megpróbáltatás túl sok volt a nagyapának. Egy heves szívroham még aznap éjszaka végzett vele. Én másnap reggel sírva gyalogoltam le újra a tópartra. Megkerestem a göcsörtös faágat, amivel a nagyapám megmentette az én életemet, de elveszítette a sajátját. Azóta itt őrzöm felakasztva a falon, s ameddig élek, mindig ott is lesz fölöttem, mint az ő irántam való szeretetének nagy jele.

„Az én gondolataim nem a ti gondolataitok, s az én útjaim nem a ti útjaitok, mondja az Úr.” Általában akkor szoktunk hasonló mondatokat idézni a Bibliából, amikor valami számunkra felfoghatatlan, nehezen elfogadható rossz dolog történik velünk. Akkor mondjuk, hogy „Isten útjai kifürkészhetetlenek!”, ha valami nem tervezett kellemetlenség következik be, amikor úgy érezzük, „felülről” áthúzták a számításainkat. Vagy legföljebb akkor emlegetjük még Isten szándékainak, útjainak érthetlenségét, amikor valami természetfölötti, csodás jelenséget tapasztalunk, ami emberileg megmagyarázhatatlan. Pedig legtöbbször nem ilyen dolgokra vonatkozik a bibliai megállapítás: nem rossz vagy felfoghatatlan dolgokra, hanem éppen Isten szeretetének és az abból fakadó, számunkra jó következményekkel járó tetteinek nagyságára. Isten szeretete minden emberi mértéket, elképzelést meghalad. Hányszor és hányszor történnek velünk jó dolgok, amelyeket egyáltalán nem érdemeltünk meg, amelyekért szinte semmit sem tettünk! Olykor emberek részéről is tapasztalunk olyan mélységű szeretetet, áldozatkészséget, odaadást, hogy az már a mai társadalom közgondolkodásában örültségnek számít. Többnyire kiderül, hogy ezek mögött a tettek mögött mélységes hit és istenszeretet van jelen. Bizony, egyáltalán nem csak a kellemetlen meglepetésekre, rossz történésekre kellene mondanunk, hogy „Ember tervez, Isten végez!”, vagy hogy „Isten útjai kifürkészhetetlenek!”, hanem az emberileg már szinte felfoghatatlan szeretet megnyilvánulásokra is. Mert ezek azért gyakoribbak, csak sajnos ezekre kevésbé figyelünk fel, ezeket természetesnek vesszük.

A meg nem érdemelt szeretet legnagyobb jele Isten részéről éppen az Ő Szent Fiának keresztáldozata, s az abból fakadó állandó készség a megbocsátásra, a boldog örök életre való eljuttatásra. Emberileg valóban igazságtalannak, érthetetlennek tűnik a szőlősgazda magatartása, aki az utolsó munkába álló, mindössze egy órát dolgozó szőlőmunkásoknak is ugyanannyit szán, mint a kora reggeltől dolgozóknak. Nem ugyanolyan keveset, hanem ugyanolyan sokat! Valóban nem evilági gondolkodásra vall! A példabeszéd értelme éppen az, hogy akik életük végén ismerik fel csak Isten szeretetét, s akkor kezdik viszonzni azt, akkor kezdenek válaszolni az Ő meghívására, ugyanúgy elnyerhetik az üdvösséget, mint azok, akik gyermekkoruktól a hitben nevelkedtek és éltek. Nemcsak az evangéliumból, hanem az olvasmányból is az csendül ki, hogy az érthetlenség és megmagyarázhatatlanság Isten

könyörületességére, megbocsátó készségére vonatkozik elsősorban. Francois Varillon jezsuita szerző szerint Isten legfontosabb tulajdonsága nem a mindenhatósága vagy a mindent tudása, hanem a szeretete. A szeretet az egyetlen tulajdonság, amit az Újszövetség gyakorlatilag azonosít Istennel. János evangélista szerint Isten maga a szeretet. A szeretet hatja át és határozza meg minden egyéb tulajdonságát is. Mindenható, mindent meg tud tenni, de nem tesz semmi rosszat, semmit, aminek nem a szeretet lenne az indoka. Ebben jócskán különbözik a keresztény istenkép a korabeli pogány isten elképzelésektől. Isten mindent tud, mindenütt jelen van, de tudását soha nem használja valaki ellen, s ahol jelen van, ott szeretni van jelen. Éppen ezért az életünkben számos jele van ennek az ingyenes, meg nem érdemelt, emberileg már örülségnek számító szeretetnek. Nem csak a megváltó kereszthalál, hanem a hétköznapi életünk számos apróbb-nagyobb eseménye is bizonyítja Isten irántunk való jóságát és odaadását. Kár, hogy ezekre nem figyelünk fel eléggé, nem ismerjük fel bennük az Isten jelenlétét, cselekvését.

Pedig éppen ebben áll az igazi veszély: az ember érzéketlenségében, közömbösségében az Őt végtelenül szerető Mennyei Atya iránt! Mert bizony a szeretetnek ez is velejárója: tudniillik hogy nem erőszakos, hogy visszautasítható! Izaiás próféta nem véletlenül figyelmeztet az olvasmányban: „Keressétek az Urat, amíg megtaláljátok! Hívjátok segítségül, amíg közel van!” Miért? Talán egy idő után Isten megunja a mi hívogatásunkat, csalódottan odébbáll, ha nem szíveskedünk hinni Benne és viszontszeretni? Nem, nem erről van szó! Az a Krisztus, aki az életét sem sajnálta feláldozni értünk, biztosak lehetünk benne, hogy az utolsó pillanatig keres bennünket, hívogat minket. Azonban mi egyre jobban eltávolodhatunk Tőle. Egyre érzéketlenebbé lehetünk Isten jelzései iránt. Annyira leköthetnek más vonzások, elvakíthatnak evilági boldogság-ígéretetek, hogy Isten meghívása elsikkadni látszik mellettük. Nagy kegyelem, ha az ember legalább élete vége felé belátja, hogy a boldogságkeresés Isten nélküli útjai csak tévutak. Ha ki tudja mondani az utolsóként munkába álló szőlőmunkásokkal: „Senki sem fogadott fel minket” Senkinek sem kellettünk igazán, senki sem szeretett igazán azok közül, akikre, amikre mi vágyakoztunk. Nagy fájdalom egyébként ennek felismerése: egy jórészt elhibázott élet beismerése. Ugyanakkor annál nagyobb ajándéknak érzi az ilyen ember Isten megbocsátó szeretetét, végre fölismert meghívását. Isten valóban készen áll arra, hogy az utolsó pillanatban is megbocsásson, Országába fogadjon minden embert, ahogyan a bűnbánó jobb latort is. Azonban valószínű, hogy egy Isten iránt közömbös, érzéketlen élet nem könnyen fordul teljesen más irányba épp az utolsó pillanatokban. Nem olyan könnyű beállni Isten szőlőjébe és szorgalmasan dolgozni az utolsó órában: valószínű, hogy maradtak ott tétlenül ácsorgók a piacon még a nap elmúlása után is. Számukra pedig már nem maradt remény. Ne irigyeljük tehát azokat, akik földi életük nagyobb részének elpazarlása után, sok csalódás és fájdalom útján ébrednek rá arra, hogy igazából az isteni hívásra kellett volna figyelniük kezdettől! Inkább köszönjük meg, ha mi nem vagyunk teljesen érzéketlenek Isten ingyenes, megmagyarázhatatlan szeretetére, s igyekezhetünk azt viszonzni! És kérjünk erőt Krisztustól ahhoz, hogy mi is képesek legyünk követni Őt ebben az érthetetlen szeretetben, az önfeláldozás „örülségében”!